

Doğma, canım-varlığım qədər
sevdiyim Azərbaycanımın
mənim qibləgəmdir

Qəzet 1921-ci
ildən çıxır

ŞƏRQ qapısı

Təsisçi: Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi və Nazirlər Kabineti

Sayı: 222 (23.133)

21 noyabr 2018-ci il, çərşənbə

Gündəlik ictimai-siyasi qəzet

www.serqqapisi.az

Qiyməti 20 qəpik

Rəsmi xronika

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 20-də Türkiyə Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi, ordu generalı Yaşar Gülerin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

Dövlətimizin başçısı Azərbaycan ilə Türkiyə arasında dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin bütün sahələrdə, o cümlədən hərbi sahədə uğurla inkişaf etdiyini vurğulayaraq ölkələrimizin dövlət başçıları arasında müntəzəm görüşlərin əlaqələrimizin möhkəmlənməsində xüsusi rol oynadığını qeyd edib və bu görüşlərin ölkələrimizi bir-birinə daha da yaxın etdiyini bildirib.

Türkiyə Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi, ordu generalı Yaşar Güler bildirib ki, bir millət, iki dövlət olan Türkiyə ilə Azərbaycan ortaq tarixə, mədəniyyətə malikdirlər və ölkələrimiz arasında strateji iş birliyi gündən-günə möhkəmlənməkdədir.

* * *

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 20-də Rusiya Federasiyasının Jurnalistlər İttifaqının sədri Vladimir Solovyovu qəbul edib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2018-ci il 20 noyabr tarixli Sərəncamı ilə Azərbaycan ədliyyəsinin yaranmasının 100 illiyi münasibətilə və hakim vəzifəsini nümunəvi yerinə yetirdiklərinə, ədliyyə orqanlarında qulluq keçərkən fərqləndiklərinə, ədliyyə sistemində elm, səhiyyə sahələrinin inkişaf etdirilməsində və cəza-icra siyasətinin həyata keçirilməsində fəal iştiraklarına görə Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin əməkdaşları təltif edilmişlər. Təltif olunanlar arasında Naxçıvan Muxtar Respublikasının məhkəmə və ədliyyə orqanlarında çalışan əməkdaşlar da vardır.

Əliyev Ali Yusif oğlu
Kərimov Səyyub Həsən oğlu
Məmmədov Hüseyn Məmməd oğlu
Muradov Hicran Xasay oğlu

“Tərəqqi” medalı ilə,

Fərəcova Aybəniz Məhərrəm qızı
Fərzəliyev Rəşad Xaliyyəddin oğlu
Nağıyev Həsən Xanəli oğlu

“Dövlət qulluğunda fərqlənməyə görə” medalı ilə təltif edilmişlər.

Kəngərli rayonunda qapalı suvarma şəbəkəsi istifadəyə verilib

Muxtar respublikada ərzaq təhlükəsizliyinin təmin olunması istiqamətində davamlı tədbirlər görülür. Kənd təsərrüfatı inkişaf etdirilir, məhsul istehsalı artırılır. Bu işlərin həyata keçirilməsində meliorasiya və irriqasiya tədbirləri xüsusi yer tutur. Hazırda

qrunt sularının kənarlaşdırılması üçün 5,6 kilometr uzunluğunda açıq drenaj xətti çəkilmişdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talibov qapalı suvarma şəbəkəsinin qurulması və yeni torpaq

saxlanılır.

Ali Məclisin Sədri demişdir: Qapalı suvarma şəbəkəsinin quraşdırıldığı ərzaqlar əkin dövriyyəsinə qatılmış yeni torpaqlardır. Ərazidən torpaq nümunələri götürülərək araşdırılmış, 2 min hektarı əhatə

rilməsi ilə 600 hektar torpaq sahəsi əkin dövriyyəsinə qatılmışdır. Digər bir tərəfdən isə bu torpaqlarda istehsal olunmuş məhsuldan muxtar respublikada hər bir ailə istifadə edəcəkdir. Bununla yanaşı, daxili bazar qorunacaq, vəsait ölkəmizdə qalacaq,

muxtar respublikanın torpaq ehtiyatından səmərəli istifadə olunur, mütərəqqi suvarma metodları tətbiq edilir, yeni torpaq sahələri əkin dövriyyəsinə qatılır.

Noyabrın 20-də Kəngərli rayonunun Böyükdüz kəndində qapalı suvarma şəbəkəsi istifadəyə verilmişdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talibov bu münasibətlə keçirilən tədbirdə iştirak etmişdir.

Məlumat verilmişdir ki, “Bərəkət Toxumçuluq” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin 616 hektar əkin sahəsini əhatə edən qapalı suvarma şəbəkəsinin tikintisi yerli mütəxəssislər tərəfindən qısa müddətdə və keyfiyyətlə aparılmışdır. Layihəyə uyğun olaraq ərazidə 2850 metr magistral xətt, 8300 metr ana xətt, uzunluğu 61 min 310 metr olan paylayıcı suvarma şəbəkəsi və 6300 metr suboşaldıcı xətt çəkilmiş, 594 hidrant quraşdırılmışdır. Ana xəttin dayanıqlığını artırmaq məqsədilə borunun yeri 40 santimetr qazılaraq çınqıl qatı verilmiş və yarıya qədər torpaqla doldurulmuşdur. Suyun sahəyə növbə ilə verilməsini təmin etmək üçün xətlərin üzərində 11 siyirtmə qoyulmuşdur. Tikinti işləri ərazinin relyefi nəzərə alınaraq aparılmışdır ki, bu da suyun əkin sahələrinə itkisiz və öz axını ilə çatdırılmasına imkan verəcəkdir. Qapalı suvarma şəbəkəsi saniyədə əraziyə 1100 litr su ötürmək gücünə malikdir.

Qapalı suvarma şəbəkəsinin əhatə etdiyi ərazidə meliorativ tədbirlər də görülmüş,

sahələrinin əkin dövriyyəsinə qatılması münasibətilə tədbir iştirakçılarına təbrik edərək demişdir: Bu gün ölkə Prezidenti müxtəlif sahələrin inkişafı ilə bağlı sərəncamlar imzalayır, dövlət proqramları qəbul olunaraq həyata keçirilir. Qəbul olunmuş dövlət proqramları içərisində meliorasiya və kənd təsərrüfatı tədbirləri xüsusi yer tutur. Çünki ölkə o zaman tam müstəqil olur ki, orada ərzaq və enerji təhlükəsizliyi təmin olunsun. Bu gün ölkəmizdə ərzaq və enerji təhlükəsizliyinin təmin olunması sahəsində mühüm tədbirlər görülür. Muxtar respublikada da ərzaq və enerji təhlükəsizliyi diqqətdə

edən toxumçuluq təsərrüfatı yaradılmış, təsərrüfat lazımı texnikalarla təmin edilmiş, mütərəqqi suvarma şəbəkəsinin qurulmasına başlanılmışdır. Həyata keçirilən tədbirlər torpağa ikinci həyat verir. Bu gün muxtar respublikanın ərzaq təhlükəsizliyinin təmin olunmasında yeni torpaq sahələrinin əkin dövriyyəsinə qatılması və dəmyə əkinçiliyinə üstünlük verilməsi mühüm yer tutur. Çünki hər il muxtar respublikada əhali artımı müşahidə olunur. Əhəlinin ərzaqla təminatı isə kənd təsərrüfatının inkişafından asılıdır. Bu gün qapalı suvarma şəbəkəsinin istifadəyə ve-

yeni iş yerləri açılacaqdır.

Ali Məclisin Sədri demişdir: Muxtar respublikada torpaqlardan səmərəli istifadə olunması daxili tələbatı ödəməklə yanaşı, həm də ixrac imkanlarını artırır. Ona görə də muxtar respublikanın aid təşkilatları yaradılmış şəraitdən düzgün istifadə etməli, yeni torpaq sahələrinin əkin dövriyyəsinə qatılması bundan sonra da davam etdirilməli, kənd təsərrüfatının inkişafına diqqət artırılmalıdır.

Ali Məclisin Sədri qapalı suvarma şəbəkəsinin tikintisinin yerli mütəxəssislər tərəfindən keyfiyyətlə aparıldığını bildirmiş, bu işdə əməyi olanlara təşəkkür etmiş və hədiyyələrlə mükafatlandırmışdır.

Sonra Ali Məclisin Sədri qapalı suvarma şəbəkəsinin işə salmışdır.

Bildirilmişdir ki, hazırda “Bərəkət Toxumçuluq” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin 1012 hektar torpaq sahəsində taxıl əkilmişdir. Əkinin sırım üsulu ilə aparılması əkilməyən bu torpaqlarda soranlaşmanın qarşısının alınmasına və məhsuldarlığa müsbət təsir göstərir.

Ali Məclisin Sədri muxtar respublikada qapalı suvarma şəbəkəsinin qurulmasının davam etdirilməsi, toxumçuluq təsərrüfatında “Araz” Elm-İstehsalat Birliyi tərəfindən yeni toxum sortlarının sınaq əkininin aparılması və ərazidə yaşıllıq zolaqlarının salınması barədə tapşırıqlar vermişdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası
Ali Məclisinin mətbuat xidməti

Dünyaya göz açdığım, mənim üçün çox əziz olan Şərur rayonu haqqında yazı qələmə almaq istəyi mənə bir hadisəni xatırlatdı.

Hələ 1999-cu ildə təhsil aldığım Gəncə Dövlət Universitetində ilk dərs günü müəllimimin: – Qızım, sən hansı bölgədəsən? – sualına çox böyük qürurla: “Naxçıvandanam”, – dedim. Qürurlanmağa səbəbim çox idi... Qəhrəmanlar yurdunun, dahilər yetişdirən bir torpağın övladı idim çünki. Müəllimin mənə tərəf baxıb: – Naxçıvanda yağış yağanda yenə dizə kimi palçığa batıb yeriyə bilmirsiniz? – deməsi məni çox məyus etdi. Sonradan bildim ki, indi kürsüdə dayanan həmin müəllim vaxtilə Naxçıvanda işləyib. Bu qədim diyarın necə çətin şəraitdə yaşadığının şahidi olub. Qazsız, işıqsız, bəzad vəziyyətdəki kəndləri gördüb. Lakin şəraitsiz və çətin vəziyyətdə yaşayan naxçıvanlılar onun yaddaşında səmimi, qonaqpərvər, mübariz və cəsur insanlar kimi qalıb.

Naxçıvandan ayrı Azərbaycanın bir çox rayon və kəndlərində yaşadığım 13 il ərzində ildə bir dəfə öz yurduma qonaq gəlirdim. Hər dəfə təyyarə Naxçıvan səmasına çatanda gördüyüm mənzərə qəlbimi sevinc hissləri ilə doldururdu. Gözəlləşən, böyüyən, gülüstana çevrilən yurdun sakini olmaq çox qürurvericidir.

Artıq üç ildir ki, öz doğma yurdumdayam. Bu qədim diyar o qədər gözəl, təmizdir ki, insan bu mədəniyyəti, güllü, çiçəkliliyi, yeni tikililəri, qədim abidələrin bərpa olunmuş vəziyyətlərini tərif etməyə söz tapa bilmir. Vətəninin saatbasaat, günbəgün bütün yönərdə yeniləşdiyini, bütövlükdə, boy atdığıni görmək dünyanın ən böyük xoşbəxtliyidir. İftixar hissi ilə demək olar ki, bu gün Naxçıvan Muxtar Respublikası yüksəliş dövrünü yaşayır. Həyata keçirilən məqsədyönlü tədbirlər nəticəsində muxtar respublikanın iqtisadiyyatı ilbəlil möhkəmlənir, əhalinin yaşayış səviyyəsi yüksəlir, şəhər və kəndlərdə quruculuq işləri geniş vüsət alır. Bütün bunları muxtar respublikamızın inzibati ərazi bölgüsünə görə ən böyük bölgəsi olan Şərur rayonunun təmsalında da görmək mümkündür. Əslən bu rayondan olan biri üçün Şərurun illər öncəki vəziyyəti ilə müasir dövrünü müqayisə etmək heç də çətin deyil.

Muxtar respublikamızın bütün bölgələrində vüsət alan geniş quruculuq prosesləri bu rayonun da ucqar dağ kəndlərinin, sərhəd yaşayış məntəqələrinin simasını dəyişib. Ən kiçik dağ kəndlərində belə, sosial problemlər öz həllini tapıb. Hər cür şəraitə malik müasirtipli təhsil ocaqları, tibb məntəqələri, mədəniyyət obyektləri ucaldılıb. Bir vaxtlar yolu, izi olmayan dağ kəndlərinə geniş abad yollar salınıb, dənə kimi qonşu kəndlərlə əlaqəsi olmayan, sərhəd yaşayış məntəqələri indi dünyanın istənilən yeri ilə rabitə əlaqəsi yarada bilər.

Vaxtilə ən adi mədəni-məişət şəraiti olmayan Şərur rayonunun Havuş kəndində 70 illik sovetlər dövründə kəndin insanları hər hansı kiçik bir məsələ üçün uzun məsafələr qət edib rayon mərkəzinə və şəhərə üz tuturdu. Kiminsə qəflətən ağır xəstələnməsi isə bir çox hallarda faciə ilə nəticələnirdi. Yaşlı kənd sakinləri deyir ki, əqrəb-ilan sancması zamanı ilkin tibbi yardımdan yarırlana bilmədiklərinə görə sakinlər türkçərayə üz tutur, bu da bir çox hallarda mənfəi nəticələrə yol açırdı. Bağlarda yetişən məhsulları bazara çıxarmaq, ondan gəlir əldə etmək də müşkül məsələ idi. Qış aylarında isə ətraf kəndlərlə

əlaqə, demək olar ki, tamamilə kəsilib. Yəni Havuş, necə deyərək, Allah ümidinə qalmışdı. Ancaq ulu öndərimizin Naxçıvana gəlişindən sonrakı illərdə havuşlular da diqqət və qayğıdan bəhrələnməyə başladılar. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin ucqar dağ kəndlərinə xüsusi diqqət və qayğısının bəhrəsi olaraq kənd fasiləsiz elektrik enerjisi, mavi yanacaq təminatı, yollar abadlaşdırıldı, şəhərdəki infraquruculuq bərabər obyektlər istifadəyə verildi. Yanacaq

Abadlaşan yaşayış məntəqələrimiz sırasında dağ kəndi Tənənəmi də göstərmək olar. Bu kənddə 2006-cı ildə yaraşlıq məktəb binası inşa olunub. Yaradılan kənd mərkəzində icra nümayəndəliyi, bələdiyyə, poçt, kitabxana və tibb məntəqəsi yerləşir. Burada gözoxşayan park salınıb. Tarixi abidə, kəhriz bərpa edilərək istifadəyə verilib.

Şərur rayonunun Şahbulaq, Yuxarı Yaycı, Havuş, Həmzəli, Gümüşlü, Axura kimi dağ kəndləri ilə yanaşı, Arazqırağı yaşayış məntə-

uzağa getməyək, doğma Azərbaycanımızın bir parçası olan qədim Naxçıvanımızı götürək. Ucqar dağ kəndlərinin, indi sərhəd yaşayış məntəqəsi olan yurd yerlərinin 30 il əvvəlki vaxtını yada salaq. O yerləri ki uzun illər gözdənuzaq, köndülənəraq qalmışdı. Unutqanlıq ucubandan, laqeydlik üzündən evlərin sırası seyrəlmiş, düzəni pozulmuş, şənliyi dağılmışdı. Ən adi məişət qayğıları mənəşində əziyyət çəkən adamlar üzü şəhərə və nisbətən mədəni, mənəvi həyat

gənilərdəki artımda da aydın müşahidə etmək olar. Şərurda sahibkarlığın inkişafı, əlverişli biznes mühitinin yaradılması, istehsal müəssisələrinin tikintisi və yeni iş yerlərinin açılması istiqamətində də xeyli iş görüldü. Dövlət dəstəyi ilə cari ildə 10-a yaxın istehsal və emal müəssisəsi yaradılıb, 400-dən artıq iş yeri açılıb.

İlin əvvəlindən indiyədək 26 müxtəlif təyinatlı obyektin tikintisi, yaxud yenidən qurulması başa çatdırılıb, 23 obyektə işlər davam etdirilir. Şərurun müasirləşən kəndlərində olarkən yeni tikilən məktəb binaları, kənd və xidmət mərkəzləri, həkim ambulatoriyaları sayəsində bu yurd yerlərinin simasının nə qədər dəyişdiyini sezməmək mümkün deyil.

Şərur şəhərinin və ətraf kəndlərin içməli su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin çəkilişi də muxtar respublikada insan amilinə verilən yüksək qiymətə bariz ifadəsidir.

Bu gün rayonun Xanlıqlar-Vərməziyar-Ərəbyengicə-Qarahəsənli-Çəmənli, İbadulla-Qışlaqabbas avtomobil yolları yenidən qurulub, 2,1 kilometrlik Siyaqut-Kosacan avtomobil yolunda isə bu işlər artıq tamamlandı. Şərur rayonunun bir sıra kəndlərində əvvəllər də olduğum üçün inamla deyə bilərəm ki, rayondakı bugünkü tərəqqini görmək üçün təkə iqtisadiyyatın, abadlığın, mədəniyyətin inkişaf göstəricisi olan bu yollarla çox yox, bircə dəfə gedib-gəlmək kifayətdir.

İnkişaf edən bölgələrimiz

Abadlaşan, gözəlləşən

Şərurum

olmaması səbəbindən payız aylarında balta səsləri gələn bağlar yenidən dirçəldildi, əkin sahələrində ən müasir texnikaların səsləri eşidildi. Təbii ki, bütün bunlar Havuş sakinlərini daha möhkəm tellərlə öz el-obasına bağladı, kənddə yeni evlərin ocaqların sayı artdı. Ucaldılan müasirtipli məktəb, tibb məntəqəsi, müəllimlər və burada xidmət edən hərbçilər üçün tikilən yeni evlər, yaradılan hərtərəfli sosial şərait havuşluların düşmənin bir addım-lığında yerləşən evlərində əminliklə yaşamaqlarına imkan yaratdı.

Rayonun digər dağ kəndi olan Yuxarı Yaycı da bu gün gözəlliyi ilə hər kəsi özünə cəlb edir. Dağların bumbuz bulaqları, tərtəmiz havası, min bir dərindən dərmanı olan bitkiləri, al-əlvan çiçəkləri və bunlara bir az da xüsusilə verən saf, səmimi insanları yaşayış məntəqəsinin gözəlliyinə gözəllik qatır. Yaraşlıq evlər, abad küçələr, axarlı-baxarlı həyətlər, bağ-bağçalar, bol məhsullu əkin sahələri bu dağ kəndində məskunlaşan insanların yaşayışından, xoş güzəranından soraq verir. İstifadəyə verilən yeni obyektlər, abadlaşan yollar kənd sakinlərinin həyat şəraitinin yaxşı-

qələri – Qarahəsənli, Ərəbyengicə, Çəmənli, İbadulla da yeni günün quruculuq günəşinin şəfaqlərindən pay alıb. Rayon mərkəzindən 10-12 kilometr aralıda yerləşən həmin kəndlərdə də şəhərdən seçilməyən bir mənzərə var.

Son illər Şərurun böyük və qədim kəndlərindən biri olan Yengicə, sözlün həqiqi mənasında, əsl inkişaf yoluna qədəm qoyub. Kənddə yeniliklər çoxdur. Müasir tikililərlə yanaşı, tariximizi özündə əks etdirən abidələrimiz də dövlət rəhbərlərimizin qayğısı ilə yenidən qurularaq əvvəlki görkəminə gətirilib. Kənddə yerləşən qədim Şərq hamamı muxtar respublika rəhbərinin göstərişi ilə bərpa olunub. Muxtar respublikamızda aparılan quruculuq işlərindən pay

ahəngi olan kəndlərə üz tutmuşdular. Boşalan belə yurd yerlərinin biçilməyən biçənəklərini, əkilməyən torpaqlarını fürsət gözləyən namərd qonşularımız gözaltı etmişdi.

Muxtar respublikada neçə-neçə ucqar dağ kəndinə son illərdəki qədər qayğı göstəriləydi, həmin

laşdırılması istiqamətində atılmış uğurlu addımlardan.

Ucqar dağ kəndində, ermənilərlə sərhəddə düşməne gözdəqi olan bu yaşayış məntəqəsinin sakinləri həyata nikbin baxır, yaradılan şəraitdən maksimum bəhrələnilir.

Dövlətimizin bu istiqamətdə apardığı siyasət Şərur rayonunun Axura kəndində də uğurla həyata keçirilir. 2014-cü ildə bəxş edilmiş bir neçə quruculuq erməğanı kənd sakinlərində xoş ovqat yaradıb, onları doğma torpağa qırılmaz tellərlə bağlayıb. Kənddəki xidmət mərkəzində yüksək ticarət və məişət xidmətləri göstərilir. Dizədən Axurayadək olan avtomobil yolu və yolun üstündəki iki körpü yenidən qurulub.

alan bu kənd tamamilə yenidən qurulub. Aparılan yaşıllaşdırma işləri, keçmişdəki palçıq hörgüləri əvəzləyən daş hasarlar, müasir işıqlandırma sistemləri insanda xoş təəsürat yaradır. Yaz-yay boyu hər tərəfi gül-çiçəklərlə, yaşıllıqlarla əhatə olunmuş yaraşlıq məktəb binası, kənd və xidmət mərkəzləri, həkim ambulatoriyası bura xüsusi gözəllik bəxş edib.

Etiraf edək ki, qurulub-yaradılanları gördükə bir ali həqiqəti bütün aydınlığı ilə dərk edirsən: 70 illik sovet dövründə xalqımızın sərvətləri amansızcasına istismar edilir, əvəzində isə götürülən mənfəətdən ölkəmizin inkişafına heç bir vəsait sərf olunmur, ya da xüsusilə cüzi vəsait ayrılırdı. Heç

kəndlərdə yaşayan insanların dərsləri, problemləri ilə indiki kimi maraqlanılsa idi, yolları abadlaşdırıb, məktəb, tibb məntəqəsi, mədəniyyət obyektləri tikilsə, o yerlə su, rabitə xətti çəkilə idi, indi o yurd yerlərimiz daha da böyüyərdi. Orda yaşayan ailələrin sayı daha çox olardı.

Nə gözəl ki keçmişlə bu günü müqayisə sevdindirici, qürurvericidir. Doğma diyarımızda 1995-ci ildən başlanan intensiv inkişaf prosesi Şərur rayonunu da əhatə edib. Bu rayon davamlı qayğı və diqqət sayəsində, sakinlərin qurub-yaratmaq əzmi ilə az öncə söhbət açdığımız yaxın keçmişdə xəyala belə, gəlməyən sürətli inkişaf yolu keçib, gözəl bir məkanə çevrilib.

Rayonun sosial-iqtisadi inkişafını əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalarda, adambaşına düşən əhali

Bütün bunlar muxtar respublikada ümummilli lider Heydər Əliyev yolunun sədaqətlə, inamla davam etdirilməsinin bəhrələridir. Bu, görkəmli dövlət xadiminin Naxçıvanla bağlı arzu və istəklərinin ideal şəkildə gerçəkləşməsi deməkdir. Heç şübhəsiz ki, uğurlu, işıqlı sabahlara aparılan yolda inamla irəliləyən şərurlular da halal zəhmətləri, torpağa bağlılıqları, dövlətçiliyə sədaqətləri ilə bu qədim yurd yerinin daha da çiçəklənməsinə bundan sonra da öz töhfələrini verəcəklər.

